

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse teemal 'Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa sotsialettevõtlusfondide kohta'

KOM(2011) 862 (lõplik) – 2011/0418 (COD)

(2012/C 229/10)

Raportöör: **Ariane RODERT**

Nõukogu otsustas 20. jaanuaril 2012 ja Euroopa Parlament 17. jaanuaril 2012 vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 114 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa sotsialettevõtlusfondide kohta”

COM(2011) 862 final – 2011/0418 (COD).

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav ühtse turu, tootmise ja tarbimise sektsioon võttis arvamuse vastu 17. aprill 2012.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 481. istungjärgul 23.-24. mail 2012 (23. mai istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 194, vastu hääletas 1, erapooletuks jäi 9.

1. Järeldused ja soovitused

1.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kiidab heaks Euroopa Komisjoni ettepaneku võtta vastu määrus Euroopa sotsialettevõtlusfondide kohta, et reguleerida niisuguste fondide arengut, luues kõigi asjaosaliste jaoks selguse ja kindlustunde ning hõlbustades samal ajal piiriülest vahendite hankimist.

1.2 Sotsialettevõtlus on kasvav sektor, mis aitab oluliselt kaasa strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamisele. Komiteel on heameel, et komisjon pöörab tähelepanu sotsialettevõtluse arengule ja kasvule ning soovib seda toetada.

1.3 Esmatähtis on tagada sotsialettevõtetele parem juurdepääs sobivale kapitalile. Komitee rõhutab seejuures, et seda algatust tuleb käsitleda vaid ühena paljudest väljatöötamist vajavatest kohandatud finantsvahenditest.

1.4 Komitee palub komisjonil sotsialettevõtluse uue kirjelduse väljatöötamise asemel jätkata olemasoleva, sotsiaalse ettevõtluse algatuses sisalduva kirjelduse kasutamist. Eelkõige tuleb kohandada ja täpsustada määruses sätestatud luba omanikele kasumit välja maksta. Seda on vaja selleks, et esile tuua sotsialettevõtete eripära võrreldes rangelt maksimaalset kasumit taotlevate ettevõtete ja samuti fondi suunitlust võrreldes teiste, traditsioonilisemate riskikapitalifondidega.

1.5 Mõnede väljapakutud omakapitaliinstrumentide puhul on komitee arvates oht, et neil on sotsialettevõtlusega seotud investeringutele piiratud mõju, sest ettepanekus sisalduvate investeerimisvahendite struktuur eeldab osalust, mis on sageli

vastuolus paljude sotsialettevõtete õiguslike vormidega. Asjaomaste õiguslike vormide jaoks tuleks pigem täiendavalt välja töötada sellised vahendid nagu ettepanekus nimetatud pikaajalised laenud või „muud liiki osaluse” võimalus.

1.6 Arvesse tuleks võtta ka muid sotsialettevõtluse eripärasid. Näiteks tuleb tähelepanu pöörata sellistele teguritele nagu osaluse võõrandamine kaitsetumate elanikkonnarühmadega seotud tegevuse korral, mõju sotsialettevõtete nägemusele oma sõltumatusel, eri juhtimismudelid, vajadus pigem pikaajaliste kui lühiajaliste investeringute järele ning väiksemad kasumi teenimise võimalused.

1.7 Tõhusama sotsialettevõtluse saavutamiseks tuleb kaaluda sotsialettevõtlusfondide kaasamist kvaasikapitali lahendusel, mis on kõige sobilikum sotsialettevõtluse rahastamismudel. Hübridikapital hõlmab pikaajalistel laenudel põhinevat toetust ja muid vahendeid, mille puhul riigi osalus või garantii tagab pikaajalisuse ja jätkusuutlikkuse. Arvesse tuleb võtta ka koosmõju muude erakapitali vormidega, nagu toetused või annetused, samuti sobilikumaid osalusvorme nn portfelli ettevõtjates (määruses kasutatud termin investeerimisobjekti, st sotsialettevõtete kohta), näiteks hääleõiguseta osalust.

1.8 Määruse ettepaneku kohaselt on uus fond suunatud esmajoones kutselistele investoritele ja varakatele üksikisikutele, kelle miinimuminvesteering peab ulatuma 100 000 euroni. Komitee soovib siiski rõhutada, et pikemas perspektiivis peaksid asjaomased fondid olema turvaliselt avatud ka väiksematele investeringutele ja üldsusele.

1.9 Ettepaneku kõige probleemsem koht on vajadus mõõta portfelli ettevõtjate sotsiaalset ja ühiskondlikku mõju ning esitada asjakohaseid aruandeid. Komitee soovib aluseks võtta ühise uuringu ja ELi tasandil tehtava töö ning määratleda riigi tasandil ettevõtluse vormi, suunitluse ja eesmärgi põhjal kriteeriumid ja näitajad, tehes seejuures koostööd ka kõigi sidusrühmadega.

1.10 Komisjon peab esimesel võimalusel saama volitused võtta vastu delegeritud õigusakte, et määratleda põhimõisted, tuginedes laialtlevivatele ja avatud konsultatsioonidele kõigi sidusrühmade, st investeerimisfondide, investorite ja sotsiaallettevõtetele.

1.11 Investeeringute ettevalmistamiseks ja kõigi asjaosaliste igasuguse suutlikkuse suurendamiseks tuleks käivitada asjakohane programm, et äratada usaldust ning luua ühiselt toimivad struktuurid, mis on spetsiaalselt kohandatud sotsiaallettevõtlusele suunatud fondidele.

2. Sissejuhatus

2.1 Ühtse turu aktis⁽¹⁾ võttis komisjon omale ülesandeks võtta erinevaid meetmeid, et toetada ELi sotsiaallettevõtete arengut ja kasvu. Ettepanek sotsiaallettevõtlusfondide käsitleva Euroopa õigusraamistiku kohta on üks neist meetmetest, mis tõsteti esile kui sotsiaalse ettevõtluse algatuse⁽²⁾ raames võetud põhjapaneva tähtsusega meede.

2.2 Sotsiaallettevõtluse sektor on ELis kasvuteel ning hinnangute kohaselt kasvavad sotsiaalinvesteeringud kiiresti 100 miljardit eurot ületavaks turuks⁽³⁾, mis rõhutab areneva sektori kasvupotentsiaali. Sektori jätkuva kasvu tagamine annaks väärtusliku panuse strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamisse. Kuid ELi ja siseriikliku tasandi regulatiivsed nõuded ei ole kohandatud selleks, et soodustada asjaomaste ettevõtete kapitali hankimist. Komitee osutas sellele selgelt ka oma ettevalmistavas arvamuses INT/589⁽⁴⁾ sotsiaalse ettevõtluse ja sotsiaalse ettevõtte kohta.

2.3 Euroopa sotsiaallettevõtlusfondide käsitleva määruse (edaspidi „määrus”) ettepaneku eesmärk on kehtestada ühtsed eeskirjad ja nõuded neile ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtetele, kes soovivad kasutada nimetust „Euroopa sotsiaallettevõtlusfond”. Määruses on sätestatud asjaomastele fondidele kehtivad eeskirjad, et suurendada investorite kindlustunnet, turvalisust ja usaldust ning toetada erainvestorite vahendite

tõhusama kaasamise abil sotsiaallettevõtluse kasvu. Ettepanekule eelnesid 2011. aastal läbi viidud avalik arutelu ja mõjuhindang.

2.4 Käesolevas arvamuses määratletakse esmatähtsad valdkonnad ja esitatakse soovitusel täpsustuste kohta, millele tuleks tähelepanu pöörata, et Euroopa sotsiaallettevõtlusfondid saavutaksid oma taotletud eesmärgi.

3. Komitee märkused määruse ettepaneku kohta

3.1 I peatükk – Reguleerimisese, -ala ja mõisted

3.1.1 Komitee kiidab heaks komisjoni soovi tõsta esile ja toetada Euroopa sotsiaallettevõtlust ning nõustub, et esmatähtsaks tuleb pidada selle arenguks ja kasvuks vajaliku kapitali hankimist. Komitee on seisukohal, et määruse ettepanek võib hõlbustada erakapitali kaasamist sotsiaallettevõtete osadesse / sotsiaallettevõtlusesse ning et see on vajalik algatus koos muude sotsiaalse ettevõtluse algatuse raames esitatud ettepanekutega, kus on samuti nimetatud vajadust täiendavate rahastamisvahendite järele.

3.1.2 Sotsiaallettevõtluse arengu jaoks on põhjapaneva tähtsusega kapital, kuid oma vormi tõttu on määruuses kirjeldatud kapitali osi sotsiaallettevõtlusele, iseäranis sotsiaalrajanduse ettevõtetele, eriti raske kättesaadavaks teha. Seega tuleb käesolevat määrust käsitleda kui ühte paljudest vajalikest meetmetest, mis aitavad parandada sotsiaallettevõtete juurdepääsu arengukapitalile.

3.1.3 Määruses (artikli 3 lõike 1 punkt c) nimetatud investeerimisvahenditest tuleb peaarõhk panna laenu andmise vahenditele, näiteks madala intressiga laenudele ehk pikaajalistele laenudele (ingl k *patient capital*). Seda seetõttu, et teatud osalejate jaoks võib omakapitaliinstrumentide tagasimaksmine valmistada suuremaid raskusi. Paljud Euroopa sotsiaallettevõtted kuuluvad oma liikmetele, partneritele, sihtasutustele või mittetulundusühingutele, mis raskendab tihti välist kapitaliosalust. Kaaluda tuleks mõnedes liikmesriikides juba olemasolevaid sobivamaid osalusvorme, näiteks teatavat liiki ilma hääleõigusega vabalt ülekantavad eriaktid, ja muud finantsvarad sotsiaalletvõtetes. Osana kasumi teenimise mudelist tuleks lähemalt uurida ka maksusoodustusi.

3.1.4 Määruse artikli 3 lõike 1 punkti c alapunktis v mainitud investeerimisvahendid peaks rohkem rõhutama sotsiaallettevõtluses tavaliselt kasutatavaid vahendeid, mis sobivad sellistele ettevõtetele paremini, näiteks kapitaliväärtpabereid, finantssektori erialgatused (ühistupangad⁽⁵⁾), eetilised ja sotsiaalpank⁽⁶⁾, sotsiaalprogrammidega kommertspank⁽⁷⁾),

⁽¹⁾ COM(2011) 206 final.

⁽²⁾ COM(2011) 682 final.

⁽³⁾ Vt J. P. Morgan, *Impact Investments: An Emerging Asset Class*, 2011.

⁽⁴⁾ ELT C 24, 28.1.2012, lk 1.

⁽⁵⁾ www.eurocoopbanks.coop

⁽⁶⁾ www.triodos.be.

⁽⁷⁾ www.bancaprossima.com, <https://www.unicredit.it/it/chisiamo/per-le-imprese/per-il-non-profit/universo-non-profit.html> och www.ubibanca.com/page/ubi-comunita.

innovatiivsed vahendid, nagu sotsiaalsed võlakirjad (Social Impact Bonds) ⁽⁸⁾ ja soodsad maksudest rahastatavad lahendused. Need vahendid ja muud finantsvarad võivad moodustada osa nn hübriidkapitalist, mida sotsiaalettevõtte tavaliselt kasutavad.

3.1.5 Pikaajaliste investeeringute tagamiseks tuleb suurendada riigi osalust nendes fondides, muu hulgas teistesse investeerimisfondidesse investeerivates fondides ja pensionifondides. Komitee rõhutab, et seejuures on tähtis, et avalikke kohustusi ei aetaks segamini muu poliitilise eesmärgiga struktuurifondide vahenditega.

3.1.6 Kvalifitseeruva portfelliettevõtja määratluses, mille all peetakse määruses silmas sotsiaalettevõtteid, on kindlaks määratud aastakäive, mis ei tohi ületada 50 miljonit eurot (artikli 3 lõige d). Tuleks kaaluda ülempiiri väljajätmist, sest see mõjub pigem kasvu pärssiva tegurina. Lisaks sellele välistab aastakäibe ülempiir teatud sotsiaalettevõtlusharud, nagu tervise- ja sotsiaalteenused ning sotsiaaleluasemed.

3.1.7 Komitee on seisukohal, et sotsiaalettevõtluse ja sotsiaalettevõtete määratlus peaks olema jätkuvalt kooskõlas sotsiaalettevõtluse algatuse määratlusega. Määruse ettepanekus esitatud kvalifitseeruva portfelliettevõtja määratlus (artikli 3 lõike 1 punkt d) on kergelt kohandatud. Muu hulgas esineb erinevusi ettevõtte tegevuse kirjelduses (artikli 3 lõike 1 punkti d alapunkt i). Komitee peab siinkohal õigemaks kirjeldada ettevõtte missiooni, sest sotsiaalettevõtlus on keerukas sektor, mis hõlmab erinevaid tegevusi.

3.1.8 Eeldatava kasumiga seoses (artikli 3 lõike 1 punkti d alapunkt ii) osutab komitee ettevalmistavale arvamusele INT/589, milles on selgelt rõhutatud, et sotsiaalettevõtte tegutseb „peaasjalikult mittetulundusühinguna, mille kasum põhimõtteliselt reinvesteeritakse, mitte ei jagata seda eraaktsionäridele ega omanikele”. Määruse sättele, mille kohaselt on kasumi teenimine lubatud ning selle võib jagada osanikele ja ettevõtte omanikele, tuleb lisada täpsustus, et kasumit kasutatakse ettevõtluse esma- ja teisjärgeliste sotsiaalsete eesmärkide saavutamiseks ning et harvadel juhtudel lubatud möönduste korral kehtivad selged eeskirjad, et mitte ohustada sotsiaalset eesmärki. Nii kasumi teenimise käsitlus kui ka sellega seotud eeskirjad vajavad määruses täpsustust, et eristada antud määrust eelkõige paralleelselt välja töötatavast väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele suunatud riskikapitalifonde käsitlevast määrusest ⁽⁹⁾.

3.1.9 Sotsiaalse eesmärgiga teenuste või toodete liikide ning teenuste või toodete tootmisviiside ning tegevuse sihtgruppide määratlus (artikli 3 lõike 1 punkti d alapunkt i ja artikli 3 lõige 2) tuleb ühiselt välja töötada töörühmas, millesse on kaasatud sotsiaalettevõtete esindajad. Tähtis on see, et asjaomases

töörühmas peegelduks ka Euroopa sotsiaalettevõtlust iseloomustav mitmekesisus.

3.1.10 Kvalifitseeruvale portfelliettevõtjale tuleks lisada neljas nõue. Sotsiaalettevõtte tegevuse lõpetamisel ei tohi jagada enamikku selle netovarast (näiteks vähemalt 60-70 %) partnerite, aktsionäride, omanike ega töötajate vahel, vaid seda tuleb kasutada sotsiaalse mõjuga eesmärkidel.

3.1.11 Määrus on esialgu suunatud kutselistele investoritele ja varakatele üksikisikutele. Siia hulka peaksid kuuluma ka avaliku ja mittetulundussektori eriinvestorid, nt ühistupangad ja sotsiaalvaldkonnale orienteeritud finantsasutused. Komitee soovib komisjonil kiiresti välja töötada ajakava, milles oleks kindlaks määratud, millal fond avatakse üldsusele, kuna asjaomane osalus pakub suurt huvi ka üldsusele.

3.2 II peatükk – Nimetuse „Euroopa sotsiaalettevõtlusfond” kasutamise tingimused

3.2.1 Komitee hinnangul on nõue, mille kohaselt peab kvalifitseeruva portfelliettevõtja osalus fondis olema vähemalt 70 % fondi varadest, esialgu asjakohane. Kuid ülejäänud 30 % fondi varade kasutamine muude kui kvalifitseeruvate investeeringute jaoks peaks olema täpselt reguleeritud, et selgelt rõhutada fondi suunatust sotsiaalettevõtlusele. Kvalifitseeruvate investeeringute kõrval muu vara soetamise korral (artikli 5 lõige 1) tuleks hinnata selle sobivust. Fondi stabiliseerimiseks tuleb edendada stabiilseid ja jätkusuutlikke investeeringuid, nagu riigivõlakirjad. Samal põhjusel vajab täpsustamist ka raha ja raha ekvivalentide määratlus.

3.2.2 Euroopa sotsiaalettevõtlusfonde käsitleva määruse ettepanekul ja avatud investeerimisfondide direktiivil ⁽¹⁰⁾ on palju sarnasusi. Määruse ja direktiivi vahelised sarnasused ja erinevused tuleks esile tuua. Isëaranis kehtib see kutseliste klientide (artikkel 6), haldavate valitsejate (artikkel 7) ja fondi rakendamise (artikkel 8) määratluse kohta. Kuna sotsiaalettevõtteid on paljudel juhtudel väikesed kohalikud ettevõtteid, on tähtis hõlbustada ka väiksemate fondide tegevust asjaomasel turul. Seega tuleks üle vaadata miinimuminvesteeringu piirang 100 000 eurot (artikli 6 lõige a).

3.2.3 Võimalikud huvide konfliktid vajavad kiiret kindlakstegemist, ennetamist, tegutsemist ja jälgimist ning samuti tuleks neist kiiresti teada anda. Huvide konfliktide vältimiseks tuleb võtta asjakohaseid meetmeid enne määruse jõustumist. On tähtis, et komisjon täpsustaks kohe, mida ta asjakohaste meetmete all (artikli 8 lõige 5) silmas peab. Samuti on tähtis selgitada, millised eeskirjad kehtivad huvide konfliktide tekkimise korral portfelliettevõtja ja investori ja/või fondi valitseja vahel (artikli 8 lõige 2).

⁽⁸⁾ www.socialfinance.org.uk/sib.

⁽⁹⁾ COM(2011) 860/2 final.

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ.

3.2.4 Sotsiaallettevõtlusfondide määrus sõltub täielikult sotsiaalse ja ühiskondliku mõju mõõtmise võimalustest, mis on problemaatiline. Hetkel puudub ühene meetod, mida saaks lihtsalt kohandada keskkonnale, kus Euroopa sotsiaallettevõtteid tegutsevad. Tähtis on see, et mõõdetakse (nii kvalitatiivselt kui ka kvantitatiivselt) tegevuse sotsiaalset mõju, mitte ettevõtete portfelli. Ühe ühise sotsiaalse mõju kindlakstegemise ja hindamise meetodi otsimise asemel on kasulikum välja töötada aluseks võetav ELi raamistik, mis põhineb riigi tasandil välja kujunenud kriteeriumidel ja mõõdetavatel näitajatel. Komisjon peab juba praegu täpsustama, mismoodi ta kavatseb sotsiaalset ja ühiskondlikku mõju mõõta, ning viima koostöös sotsiaallettevõtete, teadlaste ja osanikega läbi asjakohase uuringu, mis käsitleb erinevaid mõõtmismeetodeid ja kogemusi.

3.2.5 Üks sotsiaallettevõtluse alustalasisid on sõltumatus. Seetõttu tuleb määruse sõnastust seoses fondide valitsejate rakendatavate menetlustega sotsiaalse mõju mõõtmiseks ja jälgimiseks täpsustada ning ümber sõnastada kohustuseks esitada investoritele sotsiaalset mõju käsitlev aruanne, et tagada, et nende osalus on tõepoolest seotud sotsiaalse tegevusega (artikli 9 lõiked 1 ja 2). Määruse ebaselgus võib kaasa tuua arusaamatusi fondide valitsejate ülesannete osas, mistõttu tuleb sõnastust kohandada. See, et sotsiaalset mõju mõõdavad ja jälgivad fondide valitsejad, on nii sobimatu kui ka ebarealne, sest esiteks vähendab see sotsiaallettevõtja sõltumatust ning teiseks puuduvad tõhusaks mõõtmiseks ja kontrollimiseks sobilikud meetmed.

3.2.6 Mõõtmisega seotud probleemid nähtuvad ka sätetest, mis käsitlevad aastaaruannet ja sotsiaalsete tulemuste mõõtmiseks kasutatud meetodeid (artikli 12 lõike 2 punkt a). Asjaomase aruande ja komisjoni kavandatava mõõtmist käsitleva kirjelduse seost tuleks lähemalt selgitada.

3.2.7 Aruanne sisaldab fondi valitseja võimalust portfelliinvesteeringust välja jätta (artikli 12 lõike 2 punkt b). Määruses peab olema selgelt sätestatud, millised eeskirjad kehtivad kvalifitseeruvate portfelliinvesteeringust väljumise korral. Tegevusala tundlikkuse tõttu ei saa kaitsetumate elanikkonnarühmadega tegelevat sotsiaallettevõtet võõrandada samadel alustel kui osalust kasumi teenimisele orienteeritud ettevõttes. Investorite ja fondi valitsejate tähelepanu tuleb juhtida sellise tegevusega seotud eripäradele ja tundlikkusele, et nad teaksid oma tegevust selle järgi kohandada. Komisjon peaks käsitlema ka seda, mida tuleks arvesse võtta seoses investeeringust väljumisega kaasneva järelturuga. Paljud sotsiaallettevõtteid sõltuvad pikaajalistest ja jätkusuutlikest investeeringutest, et nad saaksid oma tegevust arendada.

3.2.8 Tähtis on selgitada, kuidas komisjoni kavandatav sotsiaalse mõju mõõtmise meetodika on seotud meetodikaga, mida fondide valitsejad rakendavad aruande koostamisel, ning kuidas toimub fondide valitsejatel investoritele jagatava teabe

juhtimine (artikli 13 lõike 1 punktid c ja d). Tähtis on kirjeldada ka muid varasid kui kvalifitseeruvaid portfelliinvesteeringuid ning täpsustada, milliseid tingimusi nende valimisel tuleb rakendada. Määrus peab sisaldama eeskirju selle kohta, millised on selle fondi osa jaoks keelatud varad ja investeeringud (artikli 13 lõike 1 punkt e). Seoses kavandatava fondi väärtuse hindamise menetluse ja varade väärtuse hindamismetoodikaga (artikli 13 lõike 1 punkt g) leiab komitee, et välja tuleks töötada sotsiaallettevõtluse vormidele ja tegevustele spetsiaalselt kohandatud mudel.

3.3 III peatükk – Järelevalve ja halduskoostöö

3.3.1 Käesoleva määruse rikkumise eest kohaldatavate haldusmeetmete ja sanktsioonide eeskirjad peavad olema kogu ELi piires ühtsed. Seetõttu tuleb need eeskirjad välja töötada ühenduse tasandil ning mitte jätta seda liikmesriikide pädevusse (artikli 20 lõige 2). Asjaomased eeskirjad peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Lisaks nimetuse „Euroopa sotsiaallettevõtlusfond“ kasutamise keelamisele tuleb kehtestada veel täiendavad meetmed, sest algatuse eesmärk on äratada ka usaldust ja vähendada rikkumisi. Fondi kuuluvate portfelliinvesteeringute jaoks tuleb luua kaitsemehhanismid, et tegevus saaks jätkuda ka siis, kui fondi valitseja suhtes on rakendatud karistusi.

3.4 IV peatükk – Ülemineku- ja lõppsätted

3.4.1 Määruses on jooksvalt nimetatud, et komisjonile antakse neljaks aastaks alates käesoleva määruse jõustumisest 2013. aastal õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte. Paljud neist on fondide loomise seisukohast põhjapaneva tähtsusega ning käsitlevad näiteks tegevuse ulatust (kaupu, teenuseid ja tootmisviise), võimaliku kasumi jaotamist ja huvide konflikte. Nende õigusaktide väljatöötamisse peaksid olema kaasatud kõik sidusrühmad, st investeerimisfondid, investorid ja sotsiaallettevõtteid. Siin võib olla tähtis roll sotsiaalse ettevõtluse algatuses rakendatud sidusrühmade rühmal.

4. Lisamärkused

4.1 Käesoleva määruse rakendamise tulemusi on tähtis pidevalt jälgida, et tagada, et peamine sihtrühm ehk sotsiaallettevõtteid (kes on sageli sotsiaalmajanduse ettevõtteid) on ka tegelikult saanud parema juurdepääsu kohandatud kapitalile. Komitee hakkab sellele igal aastal tähelepanu pöörama oma jooksvas töös sotsiaallettevõtete ja sotsiaalmajandusega.

4.2 Kuna sotsiaalfondid laiemas mõistes (nii eraõiguslikud kui ka riiklikud) on enamikus liikmesriikides tundmatu ja suhteliselt piiratud kontseptsioon, tuleb välja töötada strateegia, kuidas neid esile tuua. Paljudes Euroopa riikides sarnased fondid puuduvad ning neis riikides, kus need on olemas, puuduvad

üldised teadmised fondide kohta. Siin on tähtis ülesanne komisjonil, kes peab koguma ja jagama teavet innovatiivsete ja hästi toimivate vahendite kohta, et arendada Euroopa sotsiaalettevõtlust ning toetada selle kasvu.

4.3 Väga vajalik on tagada ka kõigile asjaosalistele – investoritele, fondide valitsejatele ja portfelliettevõtjatele – nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil tugi ja programmid investeeringute ettevalmistamiseks ja suutlikkuse suurendamiseks (struktuur ja mõistmine). Siin on tähtis roll paljudes liikmesriikides juba asutatud nn vahendajatel, mille loomist tuleks edendada. Mainimist on väärt ka asjaolu, et sotsiaalettevõtlusega seotud

investeeringud on paljudel juhtudel hinnatud madala riskiga investeeringuteks⁽¹¹⁾, millele tuleks neis programmides tähelepanu juhtida.

4.4 Määruses kasutatakse tihti valesti väljendit sotsiaalettevõtete „aktsionärid”, mis tähendaks, et riiklikud aktsiaseltsid on kõige tavalisemad sotsiaalettevõtted. See ei ole õige ja võib olla eksitav. Õigem oleks kasutada terminit sotsiaalettevõtte „liige” või „partnerid”, sest sotsiaalettevõtted esinevad peamiselt ühistute, ühingute, fondide ja äriühingutena (millel ei ole mitte aktsiad, vaid sotsiaalne osalus ja liikmed).

Brüssel, 23. mai 2012

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Staffan NILSSON

⁽¹¹⁾ Itaalia keskpanga Banca d'Italia andmetel oli mittetulundusühingute makseviivituse määr 2011. aastal 4,3 %, mis jääb tugevalt alla kõikide sektorite keskmise makseviivituse määra (5,4 %) ning finantsettevõtjate (7,9 %) ja mikroettevõtjate (10,3 %) makseviivituse määra. Itaalia ühistupankade (BCC) andmetel oli mittetulundusühingute makseviivituse määr aga ainult 0,6 % (allikas: Itaalia riiklik ühistupankade liit Federcasse).